

Warszawa, dnia 06 lipca 2021 r.

Dziekan
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Warszawie

SEK.071.1.13.2021.4

Szanowny Pan
Zbigniew Z I O B R O
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

w ostatnich miesiącach na skutek trwającej pandemii koronawirusa na niekorzyść interesantów uległy zmianom techniczne zasady organizacji pracy sądów na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Mocą zarządzeń wydawanych, na podstawie art. 22 oraz art. 31a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072), przez prezesów i dyrektorów wielu sądów wprowadzono różne zasady mające na celu przeciwdziałanie dynamice zakażeń nowym patogenem.

Słuszność tych ograniczeń nie budzi wątpliwości, ale wyraźna poprawa sytuacji epidemicznej oraz sprawna organizacja szczepień w naszym kraju powinny przyczynić się do stopniowego poluzowania tych nakazów i zakazów, które są już nieproporcjonalne i zbyt daleko ingerują w podstawowe uprawnienia procesowe stron.

Aktualnie największymi problemami są ograniczenia związane z realizacją prawa stron do przeglądania akt sprawy, ograniczenia związane z wstępem na teren sądu i swobodą przemieszczania się po nim przez zawodowych pełnomocników, zniesienie w sensie faktycznym możliwości udziału publiczności w rozprawach, a także ograniczenia związane z funkcjonowaniem biur podawczych.

W wielu sądach dostęp do akt sprawy ogranicza się wyłącznie do ściśle określonych przypadków. Ograniczenia te stoją w wyraźnej kolizji z art. 9 § 1 k.p.c. oraz z art. 156 § 1 k.p.k. wykładanych systemowo w zgodzie z art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, które jako zasadę przyjmują pełny i nieograniczony dostęp stron do akt sprawy.

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie, Al. Ujazdowskie 49, 00-536 Warszawa

Najwyższy niepokój wzbudza praktyczne zniesienie możliwości udziału publiczności w rozprawach sądowych. Osoby, które nie są wprost wezwane na termin rozprawy nie mogą wchodzić do budynków sądów, a do rozpraw online nie mają dostępu.

Ograniczenia związane z wejściem na teren budynków sądów również utrudniają w sposób znaczny pracę zawodowych pełnomocników. Pełnomocnicy, którzy są ustanawiani w sprawie *ad hoc* lub występujący na podstawie udzielonej substytucji, a także aplikanci, napotykają problemy związane z wejściem do budynku sądu. Wezwania nigdy bowiem nie są kierowane wprost do tych osób i nie są one wymieniane na wokandzie sądowej, co skutkuje brakiem ujęcia tych osób jako uprawnionych do wejścia na teren sądu w danym dniu.

Przepisy ww. zarządzeń wprowadzają daleko idące ograniczenie zasady jawności i rzetelności postępowania sądowego, a z punktu zasad konstytucyjnych wyrażonych w art. 45, art. 7 oraz art. 87 Konstytucji RP oraz wiążącego Polskę prawa międzynarodowego, np. art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, należy uznać je za sprzeczne z prawem. Zarządzenia prezesów i dyrektorów sądów nie mogą ograniczać lub praktycznie znosić pryncypialnych zasad procedury cywilnej i karnej ujętych w hierarchicznie wyżej stojących aktach prawa powszechnie obowiązującego.

Na sam koniec należy wskazać, że wielu adwokatów, radców prawnych oraz aplikantów obu samorządów zawodowych zostało już zaszczepionych przeciwko COVID-19. Osoby te nie podnoszą zagrożenia epidemicznego i być może zasadne byłoby chociażby zniesienie ww. obostrzeń w stosunku do tych osób celem pełnego umożliwienia podsądnym realizacji ich uprawnień procesowych za pośrednictwem zawodowych pełnomocników.

Żywimy nadzieję, że sytuacja związana z ograniczeniami wymienionymi w tym piśmie ulegnie zmianie na korzyść interesantów i rychło uda się powrócić do przed-pandemicznych zasad, które urzeczywistniały zasady sprawiedliwego, rzetelnego i jawnego procesu sądowego.

Z poważaniem

adw. Mikołaj Pietrzak